

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Pomorska 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl, www.zawacka.pl

Wypisów NIE robiono!

et. przekazała
na Kuczyńska

++
ZIENTARSKA Inema

2 d. Patejak

AK
W-wa
Radom-
Kielce

3079/ WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — ZIENIARSKA.....

Imię.....

z d. Potęjek.....

3079/WSK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa k. 3, s. 1-3

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację k. 1, s. 1

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 –1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne...

IV. Korespondencja

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”]

VI. Fotografie ksero pkt. I/1 s. 3, pkt. II s. 1

I₁ Relacja

- Sylwiusz Irenej Ziętarskiej z domu Patejak oprac. przez H. Myślińskiego, 2001, mps, kopia, k. 3, s. 1-3 oraz 2-ty egz.

Wpłynęło dnia 6.03
Licz. 764 H Skulcor
prekazała Sze
Kuczyńska

Życiorys
Ireny Zientarskiej z domu Patejak me

Pograżeni w głębokim smutku żegna rodzina: brat z żoną i dziećmi, siostrzenica z mamą, krewni bliżsi i dalsi, żegnają przyjaciele i członkowie Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Środowiska „Jodła”, którego od pierwszych dni powstania była czynnym członkiem. Żegnają też towarzysze broni – uczestnicy walk powstańczych na barykadach Warszawy i na Kielecczyźnie, w Górach Świętokrzyskich

Urodzona 26 listopada 1914 r. W Warszawie w patriotycznej rodzinie Józefa i Czesławy Patejaków młode lata spędza na nauce w gimnazjum im. Żmichowskiej i życiu parafialnym w parafii rzym-kat. O.O Bonifratrów przy ul. Miodowej w Warszawie. Przez 3 lata kontynuuje studia na Uniwersytecie Warszawskim na Wydziale Historii. Wybuch wojny w 1939 r. przerywa dość już zaawansowaną naukę w tej dziedzinie.

Pełna troski o losy Ojczyzny od pierwszych dni okupacji hitlerowskiej włącza się w nurt działań konspiracyjnych, gdzie swoją dziewczęcą odwagą i patriotyzmem daje przykład koleżankom i zyskuje zaufanie przełożonych. Początkowo skierowana zostaje jako łączniczka do łączności konspiracyjnej w XXVI Obwodzie Łączności Warszawa – Śródmieście wykonując niebezpieczne zadania przenoszenia rozkazów, poleceń i prasy konspiracyjnej do wyznaczonych Obwodów. Następnie oddelegowana zostaje do aktywnej walki w Kedywie w Zgrupowaniu mjra „Andrzeja” działającego na terenie Śródmieścia. Przyjmując konspiracyjny pseudonim „Wiktoria” w okresie dwóch lat bierze udział w przygotowaniach i działaniach odwetowych tego Zgrupowania. Władając językiem niemieckim

1840 m.

I/1/2

zdobywa wiele cennych informacji wywiadowczych o przeciwniku. Od 1943 r. Podejmuje zadania oznaczenie wyższej skali trudności i zagrożenia, zadania kurierskie przewożąc z Komendy Głównej AK korespondencję zagraniczną kierowaną do Londynu za pośrednictwem Świętokrzyskiej Bazy Radiowej położonej na terenie Komendy Okręgu AK „Jodła”

Wybuch powstania w ^{1-ego}końcu sierpnia 1944 r. Zastaje ją w Warszawie, gdzie wraz ze swoim plutonem łączności przydzielona zostaje do VIII Zgrupowania Warszawskiego Korpusu AK pod komendą kpt. Cypriana Odorkiewicza, ps. „Krybar”. Zgrupowanie to wykonuje działania bojowe na Powiślu w utrzymaniu zdobytej elektrowni i gazowni, powstrzymując natarcie oddziałów niemieckich od północy z Żoliborza. Irena Zientarska wraz koleżankami Wojskowej Służby Kobiet dostaje trudne zadanie utrzymania stałej łączności z wyższym dowództwem Podokręgu Warszawa Śródmieście – Północ, którym dowodził płk Faifer, ps. „Radwan”. Wielokrotnie pod silnym ostrzałem wykonywano te zadania a gdy środki łączności zawodziły, pieszo przez gruzy docierano do dowództwa przekazując i odbierając rozkazy i meldunki.

Za zasługi w działaniach konspiracyjnych i bojowych W powstaniu awansowana została do stopnia porucznika I odznaczona Krzyżem Walecznych.

Najtrudniejsze i pełne goryczy chwile przeżywa po zakończeniu wojny. Aresztowana wraz z mężem gen. Janem Zientarskim – Lizińskim po długim śledztwie na Mokotowie otrzymuje 8-letni wyrok – więziona wiele lat w kobiecym więzieniu na Fordonie k/ Bydgoszczy. Po powrocie nadal inwigilowani są przez Służbę Bezpieczeństwa a mieszkanie poddawane jest częstym rewizjom.

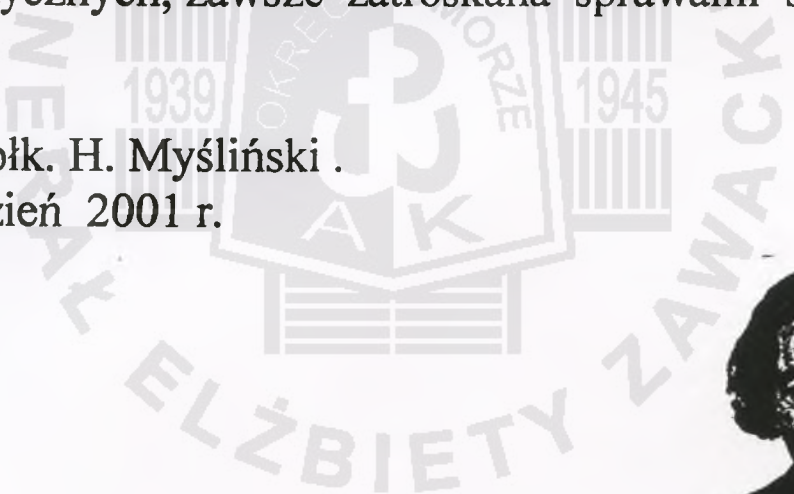
W tym trudnym okresie nie załamuje się, utrzymuje

wież rodzinną i stara się być pomocna mężowi . Te lata zniewolenia i goryczy na długo pozostawiły ślady w jej życiu.

Kiedy w latach 70 – tych następuje „odwilż” , już po śmierci męża włącza się aktywnie w działalność społeczną , jest członkiem koła byłych żołnierzy i oficerów w Komorowie i 13 Pułku *Piechoty* w Pułtusku , bierze czynny udział w pracach organizacyjnych Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej , Środowiska „Jodła” w Warszawie oraz pracach społecznych inspirowanych przez Galerię Jana Pawła II i małżonków Porczyńskich. Ciężka choroba i pobyt w szpitalu przerywa jej życie.

Mimo tych ciężkich doświadczeń darzyła troską młode pokolenie Polaków ,była wzorem żony, matki i pełna uczuć patriotycznych, zawsze zatroskana sprawami społecznymi .

Opr: płk. H. Myśliński .
Grudzień 2001 r.

1

¹K

j

ii Materiały uzupełniające relację

- Biogram J. Gwentarskiej, [w:] „Zeszyty kombatanckie” 2002 | 31,
k. 1. s. 1

Zmarł kol. JAN WYSOCKI „Łoś”, „Step” w wieku 88 lat, absolwent szkoły podchorążych artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim, w kampanii wrześniowej w 10 Pułku Artylerii Ciężkiej w Przemyślu. Żołnierz ZWZ i AK w rejonie Ostrowca Świętokrzyskiego, podkomendny por. „Mściciela” Józefa Mularskiego, potem żołnierz BCh w rejonie Łagowa, gdzie zorganizował i prowadził kurs podoficerski. W 1944 r. w 2 pp Leg. AK jako podkomendny por. „Nawrota” Eugeniusza Fafary. Ciężko ranny pod wsią Bardo podczas akcji przeciw własowcom. Po wojnie studiował w SGGW, a potem pracował w Ministerstwie Rolnictwa. Był inwalidą wojennym II grupy, awansowanym ostatnio do stopnia porucznika rezerwy WP. Odznaczony Krzyżami: Virtuti Militari, Walecznych, Armii Krajowej, Batalionów Chłopskich, Żanckim, kawalerskim OOP, czterokrotnie medalem WP i odznaką Weterana Walk o odległość.

Pogrzeb odbył się na Cmentarzu Północnym w Warszawie w asyście pocztów sztandarowych środowisk BCh i AK, z udziałem rodziny i wielu kolegów z okresów walki i pracy. W czasie pożegnania wygłosili kol. kol. H. Żelazko z „Jodły”, Eugeniusz Gotowiec – prezes Zarządu Wojewódzkiego BCh i Stanisław Górski z Zarządu Środowiska „Jodła”.

Cześć Jego pamięci!

S.G./J.Ł.

Zmarła w wieku 87 lat kol. IRENA ZIENTARSKA (z d. Patejak) „Wiktoria”, łączniczka KEDYWU w Śródmieściu Warszawy, żołnierz konspiracji od 1941 r. w ZWZ i AK, wytrwała kurierka z Warszawy do Świętokrzyskiej Bazy Radiowej w lasach Łysogór i innych rejonach okręgu „Jodła”. W czasie Powstania Warszawskiego łączniczka zgrupowania „Krybara” na Powiślu i przy komendzie płk. „Radwana” w Śródmieściu Półn. Po wojnie wyszła za mąż za płk. Jana Zientarskiego, dowódcę Okręgu i Korpusu „Jodła”. Aresztowana razem z nim, skazana została na 8 lat więzienia, z czego połowę przesiedziała w więzieniu kobiecym w Fordonie. Aktywnie pomagała potem mężowi, szczególnie w środowisku kombatanckim 13 pp z Pułtuska, w środowisku „Jodła” i SZŻAK.

Została pochowana na cmentarzu Powązkowskim – starym obok męża. W pogrzebie oprócz rodziny wzięli udział dawni żołnierze i przyjaciele z pocztami sztandarowymi. Słowo pożegnania wygłosił kpt. Antoni Heda „Szary”.

Cześć Jej pamięci!

H.M.

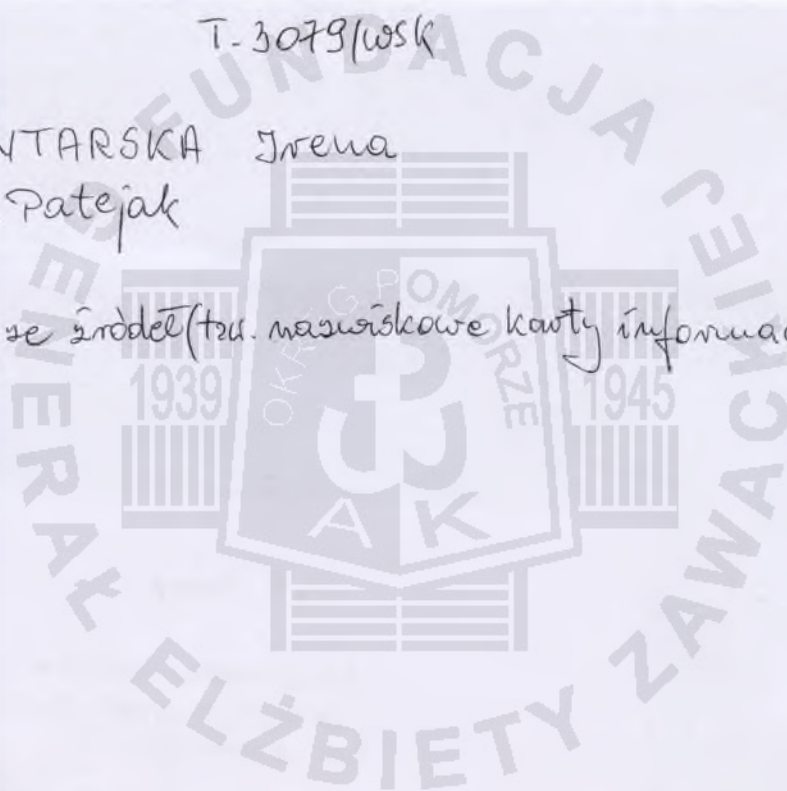
Zeszyty Kombatantkie, nr 31, R.11, marzec 2002

T-3079(wsk)

AK
W-wa

++
ZIENTARSKA Jrena
z d. Patejak

V wypisy ze źródeł (tbl. nasiwiskowe karty informacyjne)

2

por. Lientarska Irena
c. Józefa, ur. 26.11.1914 w W-wie

SZP-242-AK

W-wie

Radom-

Kielce

Od 02.1940 - 01.1945 - SZP-242-AK - Irena -
kurierka. W 1940 oddelagowana do Kedywu
Indyai w Powst. Warszawskim; 24 pp AK Okr.
Radomsko-Kielce. Kurier w sztabem 4 Dyw AK
a Komendy Okręgu. Porucznik - Londyn 12.07.1948
gen-brzo. Tadeusz Pełczyński. Wyższe wykształcenie
Historii w Sp. m. JWC - Bara Opalawani. Adresowa
Lista Szp AK Szw. "Polka" - w W-wie

00-381 W-wie

E Red 12/86

AK.

Zientarska Jrena por.
-c. Józefa, ur. 26.11.1914r. w-wie

SZP-2WZ-AK
Warszawa
Radom-Kielce

Zam. 00-391 Warszawa,

Od 02.1940 - 01.1945 SZP-2WZ-AK. - łączniczka
- Kuvierka. W 1940r. oddelegowana do Kielce.
Udział w Powstaniu Warszawskim; 27 pp AK -
Okr. Radomsko-Kielecki. Kurier między sztabem
7 Dyw. AK a Komendą Okręgu.

Porucznik - Londyn 12.07.1968r., gen. bryg,
Tadeusz Petrusiński.

Wyk. wyisze - historyk U. V. Sp-mia
JNCO - Baza Opakowań

/verbe

Pamiętność: Za. Więźniów Politycznych
Obozu Stalimowskiego 1922 AK

Lista 1922 AK, środ. "Jodła" w W-wie

K. Hojba.

Zientarska Irena Jadwiga

wyrok: 8 lat

Ur. 26.11.1914 r. Skazana przez WSR w Warszawie na 8 lat więzienia. Należała do AK i NIE. Karę odbywała w więzieniach w Warszawie i Fordonie od 25.07.1946 do 27.07.1950.

Wg: Ofiary terroru... cz. I

ZIENTARSKA Irene

